

DEZVOLTARE REGIONALĂ

ADR Sud — co-raportor la Conferința regională în cadrul Cooperării Teritoriale Moldova-Ukraina

În acest număr:

ADR Sud — co-raportor la Conferința regională în cadrul Cooperării Teritoriale Moldova-Ukraina	2
Atelier de lucru III- Aplicarea M&E bazată pe rezultate în proiectele de investiții în RM	3
A fost prezentat proiectul "Asistența tehnică și instituțională în tratarea deșeurilor solide în Regiunea de Sud a Moldovei"	3
În Regiunea Sud au demarat consultările publice privind Programul Regional Sectorial în Eficiență Energetică	4
Și în 2013, ADR Sud a avut o activitate fructuoasă și pozitivă	5
Agencia de Dezvoltare Regională Sud — la patru ani de la fondare .	6
"Ziua ușilor deschise" la ADR Sud	6-7
Consolidare prin comunicare - în cadrul ADR Sud	8

Promovarea cooperării Teritoriale în Țările parteneneriatului Estic: Programul de Cooperare Teritorială Moldova-Ukraina.

La conferința regională, privind cooperarea transfrontalieră dintre Moldova și Ucraina, au fost mai mulți oficiali din Ucraina, dar și Republica Moldova. În cuvântul său de deschidere, viceministrul dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Liviu Oboroc, a apreciat colaborarea moldo-ukraineană în cadrul acestui parteneriat, enumerând beneficiile și realizările, dar și perspectivele colaborării ulterioare. Oficialii ucraineni, au fost reprezentați de Excelența sa, Ambasadorului Ucrainei la Chișinău-Serghei Pirojkov, Alexei Secarev, Lider de echipă în cadrul programului de susținere EaPTC, precum și Henno Putnic, Reprezentantul Delegației UE în Republica Moldova.

În cadrul conferinței, participanții au oferit mai multe detalii despre Programul dat, prin prisma realizărilor obținute. Viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, L. Oboroc, în cadrul sesiunii "Dezvoltarea regională în RM și oportunitățile de Cooperare Teritorială cu Ucraina", a oferit o prezentare succintă privind dezvoltarea regională în RM, de la suportul legislativ până la ultimele realizări, în baza priorităților existente în Dezvoltarea Regională. Directorul ADR Sud, Maria Culeșov, a venit cu o prezentare amplă, în cadrul sesiunii "Dezvoltarea locală și oportunitățile Programului de Cooperare Teritorială din perspectiva autorităților regionale din Republica Moldova". M. Culeșov, a oferit informații detaliate, privind direcțiile prioritare de activitate, dar și colaborarea cu partenerii externi, menționând succesele obținute în cadrul proiectului "Bird

Life International"- în care partener este Ucraina, CO-WANDA, și implicarea recentă în proiectul CC-WARE.

Conferința regională, continuă cu detalii privind cooperarea transfrontalieră, prin sesiunea "Dezvoltarea locală și oportunitățile Programului de Cooperare Teritorială din perspectivele autorităților locale", cu detalii venind președintele raionului Soroca - Victor Său, Iacob Ajder - reprezentantul Cahulului în Euroregiunea Dunărea de Jos, și Valeriu Condratiuc - vicepreședintele Raionului Hîncești.

Menționăm că Uniunea Europeană oferă suport financiar, în cadrul Programului de suport pentru cooperare teritorială între țările Parteneriatului Estic (EaPTC), pentru consolidarea și fortificarea legăturilor transfrontaliere. Bugetul total al Programului de Cooperare Teritorială Moldova-Ucraina, constituie circa patru mln de euro.

Atelier de lucru III-Aplicarea M&E bazată pe rezultate în proiectele de investiții în RM

Reprezentanți ai MDRC, ADR Sud, GIZ, APL Cahul, au participat la atelierul de lucru III în cadrul „Aplicării Monitorizării & Evaluării bazate pe rezultate în proiectele de investiții în RM”. Obiectul de studiu al atelierului, fiind modelul bazat pe rezultate pentru proiectele de aprovizionare cu apă și canalizare în raionul Cahul. Sergiu Pleșca, consultant GIZ a oferit o prezentare succintă a rezultatelor preliminare a studiului de fezabilitate pentru Cahul, utilizată ca model pentru activitatea dată. În rezultatul reuniunii, participanții își consolidează abilitățile de aplicare a celor șase pași de proces al **Monitorizării & Evaluării**, bazate pe rezultate în proiectele AAC din Cahul. Experții Wolfram Fischer și David Simek - consultanți internaționali GIZ în M&E , au analizat în detalii problemele intervenite în proiectele de aprovizionare cu apă, grupându-le după:

- Populație;
- APL locală;
- Operatorii de servicii;
- Guvernul/ APL centrală.

Organizați în grupuri, participanții au realizat exerciții practice în scopul identificării cerințelor ce trebuie îndeplinite în contextul **Monitorizării & Evaluării**, asigurarea unor rezultate măsurabile, colectarea și analiza calitativă a datelor pentru proiectele pilot de AAC din Cahul.

Participanții la atelier urmează a fi instruiți în utilizarea rezultatelor pentru a orienta proiectele/programele, dar și a respecta obligațiile de raportare.

Activitatea urmează a fi încheiată cu discuții și recomandări, privind elaborarea cadrului de **Monitorizare & Evaluare**, bazat pe rezultate pentru proiectele GIZ, dar și decizii referitoare la acțiunile ulterioare.

A fost prezentat proiectul "Asistența tehnică și instituțională în tratarea deșeurilor solide în Regiunea de Sud a Moldovei"

ADR Sud, în parteneriat cu proiectul regional "Asistența tehnică și instituțională în tratarea deșeurilor solide în regiunea de Sud a Moldovei", a organizat seminarul de prezentare a proiectului "Asistența tehnică și instituțională în tratarea deșeurilor solide în regiunea de Sud a Moldovei", proiect finanțat de către Agenția de Dezvoltare Cehă. Principalii parteneri ai proiectului sînt Ministerul Mediu și Agenția de Dezvoltare Regională Sud. În cadrul reuniunii a fost prezentat implementatorul proiectului, Consorțumul "Managementul Deșeurilor Solide din Sudul Moldovei", format din companiile "IRCON s.r.o." și "Sweco Hydroprojekt a.s."

Ședința a fost axată pe identificarea membrilor grupului de lucru în realizarea studiului de fezabilitate, privind sistemul de tratare a deșeurilor solide în două subregiuni ale Regiunii Sud:

- Leova, Cimișlia și Basarabeasca;
- Căușeni și Ștefan Vodă.

La eveniment au participat reprezentanți ai Consiliilor Raionale, primari, directori ai Întreprinderilor Municipale, membri ai Asociației managementului deșeurilor solide în RDS, specialiști ai ADR Sud ș.a. În rezultat, s-a convenit că fiecare raion din Regiune, va delega membrii grupului de lucru la ședințele ulterioare, dar și s-a discutat asupra acțiunilor ce urmează a fi întreprinse.

În Regiunea Sud au demarat consultările publice privind Programul Regional Sectorial în Eficiență Energetică

Programele Regionale Sectoriale reprezintă un instrument operațional în planificarea regională cu menirea de a spori capacitatea APL în elaborarea proiectelor regionale durabile și să creeze condiții pentru dezvoltarea fluxului de proiecte în Eficiența Energetică a Clădirilor Publice, respectându-se conformitatea acestora cu politicile sectoriale, practicile existente și cadrul strategic relevant.

Astfel, membrii grupurilor de lucru s-au întrunit astăzi pentru a analiza și discuta programul propus în Eficiență Energetică. Atelierul a întrunit reprezentanți ai Ministerului Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Ministerului Sănătății, experți GIZ, specialiști ai ADR Sud, reprezentanți ai APL de nivelurile I și II.

În cuvântul său de deschidere, Ina Gortolomei, consultant în cadrul MDRC a declarat că "Ministerul susține programele de Eficiență Energetică, care constituie o premisă pentru crearea condițiilor favorabile pentru elaborarea proiectelor în eficientizare energetică a clădirilor publice. Prin intermediul consultanței acordate de ADR -uri, Ministerul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor încurajează și autoritățile locale în tendința de eficientizare energetică a clădirilor publice, conform standardelor recomandate de UE".

"În cadrul atelierului de astăzi vom evalua documentul propus, sugestiile și recomandările D-stra sînt binevenite și oportune, mai ales că beneficiem și de asistența experților GIZ. Activitatea noastră în Programele Regionale Sectoriale, urmează să ne facă mai experimentați și mai siguri în ceea ce facem. Pe lângă colaborarea în domeniul Aprovizionării cu Apă și Canalizare, Managementul Deșeurilor Solide și Eficiență Energetică, conlucrarea cu GIZ va continua prin elaborarea Programelor Regionale Sectoriale și în domeniul drumurilor", a conchis directorul ADR Sud, Maria Culeșov, în debutul evenimentului.

Atelierul a constat în prezentarea Programului Regional Sectorial pentru sectorul Eficienta Energetica a clădirilor publice. Participanții s-au concentrat în 3 paneluri de activitate:

- Aspecte legale în PrRS EE a Clădirilor Publice;
- Elucidarea situației în sectorul EE și a perspectivelor de dezvoltare a acestuia;
- Planificarea Regională - rolul PrRS ca instrument de planificare, urmînd să vină cu propuneri la fiecare subiect abordat.

În cadrul panelurilor de activitate, specialiștii ADR Sud și consultanții GIZ, au oferit suport și asistență, în elaborarea propunerilor și sugestiilor referitoare la programul dat. Experții urmează să studieze propunerile parvenite, să la adapteze la Programul Regional Sectorial în Eficiență Energetică, ca la ședința următoare a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Regională Sud, acest program să fie aprobat și racordat la Planul Operațional Regional și Strategia de Dezvoltare Regională.

Așa cum s'însușitul anului este un moment de totalizări pentru toți, membrii CRD Sud s-au întrunit astăzi, 26 decembrie 2013, la ultima ședință ordinară din acest an. Prezenți la ședință 20, din cei 28 membri, au evaluat activitatea ADR Sud, dar și au aprobat planul de activitate al Agenției pentru 2014.

Directorul ADR Sud, Maria Culeșov, a venit cu o prezentare-rezumat a realizărilor întreprinse pe parcursul anului 2013. Prezent la eveniment, viceministrul Dezvoltării Regionale și Construcțiilor, Liviu Oboroc a declarat că: "este o ședință de bilanț, ADR Sud a avut o activitate fructuoasă și pozitivă, implementînd cu succes proiecte cu impact regional, dar și local. Atît echipa ADR Sud, cît și Consiliul Regional pentru Dezvoltare Sud, au depus eforturi mari și mizăm pe aceeași conlucrăre și în 2014. Scopul de a consolida echipa CRD Sud a fost atins, prin reuniunea de acum 2 luni la Costești, fapt

demonstrat și prin prezența de astăzi. De aceea optăm pentru conlucrarea noastră în scopul dezvoltării regionale, privind în viitor. Pentru 2014 ne propunem elaborarea unei noi strategii, care ar corespunde aspirațiilor noastre de integrare europeană, dar și să ne concentrăm eforturile pentru elaboarea Strategiei 2020, pentru Regiunea Sud. În 2014, intenționăm să lansăm o nouă regiune de dezvoltare - Găgăuzia, iar în prima jumătate a lui 2014, ne propunem să modificăm

Legea privind dezvoltarea regională, astfel ca FNDR să fie unul cumulativ. Mulțumim pentru receptivitate, pentru prezență, pace, lumină și căldură în familiile D-ștră, la acest s'însușit de an".

Membrii CRD Sud au venit cu propuneri de completare a adresării înaintate prim-ministrului Republicii Moldova, la ședința din 23 octombrie 2013 și au

aprobat cu vot unanim planul de activitate al ADR Sud pentru anul 2014. Și președintele Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud, dna Efrosinia Grețu, a venit cu o prezentare privind proiectele aprobate spre finanțare pentru Regiunea Sud, la ședința CNCDR din 20 decembrie 2013.

Prin urmare, ultima ședință a Consiliului Regional pentru Dezvoltare Sud a fost una productivă, fapt pentru care președintele CRD Sud - Efrosinia Grețu, a mulțumit celor prezenți, ..."echipei ADR Sud, care este responsabilă și predispusă la colaborare, directorului ADR Sud, care depune toate eforturile pentru dezvoltarea Regiunii Sud". La rîndul său, directorul ADR Sud a mulțumit pentru încredere, pentru susținere, pentru eforturile depuse în prosperarea Regiunii Sud, urîndu-le tuturor forțe noi, pentru începutul unui nou an. Astfel, ședința CRD Sud din 26 decembrie 2013, a fost una de bilanț, dar și de trasare a noilor obiective pentru anul 2014.

Agencia de Dezvoltare Regională Sud — la patru ani de la fondare

Acum 4 ani au fost întemeiate cele 3 agenții de dezvoltare regională -Sud, Centru și Nord. Chiar dacă lansarea oficială a ADR Sud a avut loc în aprilie, 2010, până atunci agenția a activat ca instituție de promovare a politicii de dezvoltare regională, domeniu relativ nou și unic pentru statele post - sovietice.

Datorită domeniilor prioritare de activitate, au fost reabilite mai multe drumuri locale și regionale, au fost aprovizionate cu apă potabilă un șir de localități din Regiunea Sud a țării, construite mai multe edificii de menire socio-culturală.

În acest context, aducem mulțumiri Ministrului Marcel Răducan, tuturor colegilor din cadrul MDRC, partenerilor noștri de dezvoltare, dar și cetățenilor, pentru încrederea și susținerea acordată!

"Ziua ușilor deschise" la ADR Sud

La sfârșit de an, când evaluăm tot ce am făcut și facem planuri de viitor, am evaluat și noi activitatea Agenției de Dezvoltare Regională Sud. "Ziua ușilor deschise", în cadrul Agenției a adus oaspeți din diferite localități ale regiunii, din diferite domenii de activitate. Tineri liceeni, membri ai "EuroClubului", antreprenori, reprezentanți ai APL de nivelurile I și II, mass-media regională, au fost prezenți la eveniment și au împărtășit cu specialiștii Agenției, bucuria realizărilor din anul 2013.

"Recent am împlinit 4 ani de la fondare, această întrunire ne-a permis să facem bilanțul activității noastre nu doar pe parcursul acestui an. Realizez cu bucurie și încredere că avem alături de noi, parteneri și prieteni cu care am muncit împreună pentru realizarea obiectivelor de dezvoltare regională", a declarat directorul ADR Sud, dna Maria Culeșov.

Echipa ADR Sud a venit cu o succintă prezentare, privind Regiunea Sud și rolul Agenției în regiune, realizările, precum și perspectivele în activitate.

În baza activităților desfășurate cu suportul Agenției și de către ADR Sud, a fost elaborată o nominație a celor mai activi și responsabili parteneri. Astfel, au beneficiat de diplome de merit cele mai implicate APL de nivelul I și II, cel mai responsabil antreprenor, responsabil tehnic, manager de proiect, membru al CRD Sud, cei mai activi promotori ai dezvoltării regionale - Pro Media și BAS Tv.

Dna Tatiana Badan, primar al satului Selemet și președintele CALM-ului, a apreciat activitatea ADR Sud prin aceea că "doar printr-un proiect implementat anul acesta ADR Sud, a realizat visele cetățenilor din 8 sate, dovadă că activează și depune eforturi pentru binele cetățenilor din Regiune. De aceea și noi, APL I, și cetățenii de rînd, trebuie să conlucrăm pentru cetățeni, comunitate, regiune"...

"Ziua ușilor deschise" a fost o activitate oportună, care ne-a făcut și mai cunoscuți, și mai predispuși spre colaborare, dar și mai convinși, că putem și trebuie să realizăm cu succes toate obiectivele propuse.

Consolidare prin comunicare - în cadrul ADR Sud

"Consolidare prin comunicare"- un training deosebit de interesant , dar și eficient, a fost organizat în incinta ADR Sud , de către trainerii "Academiei Nicolae Dumitrescu".

Echipa ADR Sud, dar și unii din partenerii săi au comunicat eficient în cadrul etapelor de stabilire a viziunii, misiunii, valorilor de care se ghidează în activitatea cotidiană.

Directorul ADR Sud, dna Maria Culeșov, a apreciat oportunitatea oferită de către trainerii "Academiei Nicolae Dumitrescu", menționând că " totul începe prin a comunica eficient, a înțelege și a fi înțeles, a fi toleranți, mai ales că sîntem în ajunul sărbătorilor de iarnă".

"Va-ți dovedit a fi mai receptivi, prin aceea că ați răspuns apelului nostru lansat în luna septembrie. Ne bucurăm că valorificați eforturile noastre și vrem să avem o colaborare de durată, așa ca să ajungem să vedem realizat obiectivul nostru, care sperăm că devine unul comun".

Training-ul axat pe mai multe activități în grup, teste și probe de ingeniozitate, au contribuit la identificarea obiectivelor, dar și pașilor concreți pe care trebuie să-i întreprindem pentru realizarea lor.

bld. Ștefan cel Mare 12,
or. Cimișlia,

MD-4101, Republica
Moldova

Tel: +373 241 2 62 86

Fax: +373 241 2 62 86

Email: adrsud@gmail.com

web: www.adrsud.md

La mulți ani

și

Crăciun fericit !

2014

Cooperare pentru dezvoltare !

**Pentru detalii, contactați
specialistul în comunicare**

Ana Donia

Tel. fix: 0241 2 62 86

Mobil: 0694 78 040